

Vergaderjaar 2009–2010

29 515

Kabinetsplan aanpak administratieve lasten

Nr. 319

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 april 2010

In het VAO Regeldruk op 9 februari 2010 is onderstaande motie «Prikkel gemeenten» aangehouden (kamerstukken 2009–2010, 29 515, nr. 313)

«Overwegende dat onduidelijk is welke positieve en negatieve prikkels het kabinet ter beschikking heeft om gemeenten die achterblijven bij het terugdringen van de administratieve lasten voor bedrijven tot effectieve actie te bewegen; verzoek ik u in kaart te brengen welke instrumenten ter beschikking staan en/of ontwikkeld kunnen worden om gemeenten die op dit terrein voorlopig positief en gemeenten die ter zake in gebreke blijven negatief te prikkelen en de Kamer hierover te informeren»

Zoals toegezegd door de voormalige staatssecretaris van Economische Zaken doe ik u, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, hierbij een overzicht toekomen van de instrumenten die het kabinet ter beschikking heeft en gebruikt om gemeenten, die achterblijven bij het terugdringen van regeldruk, tot effectieve actie te bewegen.

Voor ondernemers en burgers zijn gemeenten vaak het eerste aanspreekpunt vanuit de overheid. De aanpak van regeldruk en verbetering van dienstverlening door gemeenten is daarmee van groot belang voor merkbare resultaten. Onderdeel van de aanpak van het kabinet is dan ook het stimuleren en in staat stellen van gemeenten om dit te doen. Voor voortgang en resultaten bij gemeenten verwijs ik naar de voortgangsrapportage Regeldruk Bedrijven en de Rapportage «Voortgang dienstverlening, regeldruk en informatiebeleid». Beide worden in april 2010 naar uw Kamer gestuurd.

Gemeenten zijn autonoom en hebben de verantwoordelijkheid het lokale beleid én de beleidsuitvoering aan te laten sluiten op de lokale situatie, waarbij integrale, op de lokale maat toegesneden maatregelen en voorzieningen getroffen worden. Binnen dit kader van gemeentelijke autonomie past een aanpak van stimuleren en ondersteunen van gemeenten zoals het kabinet de afgelopen jaren heeft gevoerd. Met diverse instrumenten motiveert en steunt het kabinet, in samenwerking

met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), gemeenten om hun regeldruk te verminderen en dienstverlening te verbeteren. Hiervoor is het samenwerkingsverband «Minder Regels, Meer Service» (MRMS) opgericht. Dit samenwerkingsverband bestaat uit de ministeries van Economische Zaken, Financiën en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de VNG.

Agendasetting, kennisoverdracht, procesondersteuning, communicatie en het aanbieden/ontwikkelen van instrumenten stonden centraal. Hieronder vindt u een overzicht van de beschikbare en gebruikte instrumenten. In de opsomming kunt u zien dat er zowel positieve instrumenten zijn ingezet, zoals financiële en uniformerende instrumenten, maar op onderdelen ook meer dwingende, zoals wettelijke en bestuurlijke instrumenten.

Wettelijke instrumenten

• Algemene taakverwaarlozingsregeling

Indien een gemeente een beslissing, die voortvloeit uit een wettelijke taak, niet neemt, of een wettelijke taak niet naar behoren uitvoert, kan het provinciebestuur in de plaats treden en die beslissing nemen. De minister heeft echter alleen een directe bevoegdheid bij taakverwaarlozing door het provinciebestuur; bij taakverwaarlozing door een gemeente dient het provinciebestuur op te treden. Op dit moment wordt onderzocht in hoeverre dit instrument van toepassing kan worden verklaard bij de invoering van maatregelen zoals de wet GBA. Ook wordt in dit onderzoek de mogelijke betekenis van het nieuwe wettelijke kader Generiek Toezicht meegenomen. Uw Kamer spreekt later dit jaar nader over dit nieuwe wettelijke kader.

Uniformering

Daar waar gemeenten in medebewind rijksregelgeving uitvoeren, stelt het kabinet

uniforme kaders, volgens welke de gemeenten deze wetgeving dienen uit te voeren. Zo zijn in 2008 de brandweereisen landelijk geuniformeerd en zijn in het wetsvoorstel voor de WABO ook uniforme uitvoeringseisen opgenomen. De weg van uniformering zijn we verder gezamenlijk opgegaan met de VNG in het traject van vereenvoudiging van alle modelverordeningen.

Bestuurlijke instrumenten

• Bestuursakkoord

Het Bestuursakkoord, dat loopt tot 2011, is door het kabinet afgesloten met de VNG en de gemeenten. Onderdeel van het bestuursakkoord is regeldruk; dit onderdeel is gebaseerd op twee pijlers:

1. Reductie van 25% administratieve lasten voor burgers en bedrijven. De belangrijkste knelpunten worden het eerst aangepakt.
2. Verbetering van de dienstverlening door het stellen van minimumvereisten aan de kwaliteit van de dienstverlening.

• Convenant «Verbetering Dienstverlening en vermindering regeldruk Bedrijven»

Het convenant is afgesloten tussen het Rijk, MKB-Nederland en de 36 grootste gemeenten, en loopt tot eind 2011. In dit convenant zijn aanvullende afspraken gemaakt over o.a. de invoering van het Bewijs van Goede Dienst en verdere vereenvoudiging vergunningverlening. Het heeft er toe geleid dat deze gemeenten aan de slag zijn gegaan.

- *Convenant stroomlijning dienstverlening aan ondernemers*
Hierin zijn afspraken gemaakt met 33 grote gemeenten over accountmanagement, bedrijvenloket, aanpak strijdige regels en vereenvoudigen vergunningen. Het convenant eindigde eind 2009; op dat moment hadden bijna alle 33 gemeenten een bedrijvenloket en accountmanagement ingevoerd voor bedrijven. De uitvoering van de afspraken is door gemeente succesvol ter hand genomen.

- *Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-Overheid (NUP)*
Het programma bevat afspraken gemaakt tussen Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen om de potentie van de inmiddels bestaande infrastructuur van de e-overheid gericht te benutten voor betere dienstverlening.

- *Regionale ambassadeurs Minder Regels Meer Service en bewindslieden*
De regionale ambassadeurs, 7 burgemeesters en wethouders, benaderen op diverse manieren in hun regio hun collega-bestuurders om de regeldruk te verminderen en de dienstverlening te verhogen. In verband met het succes van deze aanpak wordt hun periode verlengd tot 31 december 2010.

Daarnaast gaan de bewindslieden op werkbezoek in diverse gemeenten. Tijdens deze bezoeken wordt het onderwerp regeldrukvermindering besproken met de gemeenten.

Financiële instrumenten

De afgelopen jaren heeft het kabinet meerdere financiële faciliteiten voor gemeenten beschikbaar gesteld, o.a. de «Tijdelijke regeling stimulering aanpak vermindering gemeentelijke administratieve lasten» (gericht op het verminderen van administratieve lasten voor burgers en bedrijven) en de voucherregeling voor het Bewijs van Goede Dienst (gericht op betere dienstverlening aan bedrijven), om gemeenten zowel procesmatig als financieel te ondersteunen. Aan het beschikbaar stellen van middelen zijn voorwaarden gesteld, gericht op het realiseren van regeldrukresultaten. Het huidige kabinetsbeleid is erop gericht om het aantal specifieke uitkeringen (en specifieke kortingen) aan gemeenten terug te dringen, o.a. vanwege de omvangrijke interbestuurlijke rompslomp die dit met zich meebrengt.

Ondersteuning door middel van kennis en capaciteit

- *Ontwikkeling instrumenten*

Het kabinet ondersteunt gemeenten door instrumenten te ontwikkelen die zij kunnen gebruiken bij de aanpak van regeldruk. Samen met de VNG, gemeenten en/of brancheorganisaties zijn diverse modellen, handreikingen, etc. ontwikkeld. Deze gezamenlijke ontwikkeling leidt er ook toe dat er een groep voorhoede gemeenten ontstaat. Daarnaast wordt er onderzoek gedaan naar mogelijke oplossingen voor regeldrukproblemen. Al deze instrumenten worden gemeenten gratis ter beschikking gesteld. Voorbeelden hiervan zijn: Lokale Effectentoets, Lex Silencio voor autonome vergunningsstelsels, Voorbereidingsmodule bouwaanvragen, Subsidiekader gemeenten, Toolkit Lokaal Toezicht en het Bewijs van Goede Dienst (normenkader), Regelhulp, Kwaliteitshandvest, Begrijpelijke formulieren. Al deze middelen zijn of worden nu uitgerold richting de gemeenten.

- *Workshops/conferenties en best practices*

Op conferenties en in workshops voor bestuurders, raadsleden en projectleiders worden diverse specifieke regeldrukonderwerpen toege-

licht. Gemeenten krijgen hier voorlichting over specifieke instrumenten die zij kunnen gebruiken om een regeldrukprobleem aan te pakken. Pioniergemeenten en koplopers delen hierbij hun ervaringen met de implementatie en het gebruik van de instrumenten, zodat volgers hiervan kunnen leren. De «best practices» worden gedeeld in het magazine en op de website van «MinderRegelsMeerService». Dit heeft er toe geleid dat gemeenten direct goede voorbeelden integraal konden overnemen.

• *Gezamenlijke voorzieningen*

Het kabinet helpt, samen met de VNG, door het voortouw te nemen in de ontwikkeling van gezamenlijke voorzieningen. Op deze wijze hoeft niet iedere individuele gemeente dit zelf te regelen. Voorbeelden hiervan zijn:

- De ontwikkeling en het gebruik van (het stelsel) van basisregistraties (bijv. GBA, Nieuw handelsregister, Kadaster);
- Afspraken met leveranciers van systemen voor gemeenten om hun software aan te passen aan nieuwe landelijke standaarden en voorzieningen;
- Organiseren shared services, bijv. de centrale voorziening voor de publicatie van decentrale regelgeving, of de publicatie van een digitaal gemeenteblad;
- Helpdesks, bijv. voor toepassing webrichtlijnen of aansluiting op Antwoord@;
- Met het Kwaliteitsinstituut Nederlands Gemeenten (KING) wordt voorzien in een structurele voortzetting van producten en diensten na afloop van tijdelijke programma's als EGEM i-teams. Ontwikkelde standaarden voor e-overheidsvoorzieningen en implementatieaanpak d.m.v. ondersteuning op maat, die ontwikkeld is door de EGEM i-teams, blijft zo beschikbaar.

Communicatie als instrument: benchmarken en benoemen

Het kabinet organiseert, samen met de VNG, landelijke monitors, zodat gemeenten hun vooruitgang ten opzichte van anderen en hun positie in het totaalbeeld eenvoudig kunnen bepalen. Ranglijsten worden opgesteld met scores van gemeenten ter attentie van implementatie, bijvoorbeeld monitor overheid.nl en de Checklist Dienstverlening. Op www.5beloften.nl kan de stand van zaken met betrekking tot dienstverlening in de eigen gemeente worden bekeken. Hier staan tevens tips en hulpmiddelen om aan de maatregelen te voldoen.

Met deze informatie kunnen gemeenten van elkaar leren en wordt een vriendschappelijke competitie bevorderd. De Benchmark «Minder-RegelsMeerService» bevat vragen over regeldruk, dienstverlening en toezicht. In de bijbehorende leerkringen worden goede voorbeelden uitgewisseld.

De informatie over specifieke projecten van gemeenten wordt gebruikt om voorlopers in het zonnetje te zetten. Zo worden aan gemeenten die het goed doen pluimen uitgereikt. De positieve media-aandacht heeft een stimulerende werking.

Brancheorganisaties gebruiken vergelijkbare informatie om lokaal druk op gemeenten te zetten.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven